

Sundsvalls sjukhus skapar bättre arbetsklimat

Forskningsmöjligheter ger spetskompetens

Resultaten lät inte vänta på sig när klinikledningen fattade ett policybeslut i mitten av 1990-talet om att tillåta forskning på upp till 20 procent av arbetstiden. Kvinnokliniken vid Sundsvalls sjukhus är idag forskningsintensiv – med tre disputerade överläkare under de senaste två åren – och saknar vakan- ser på läkarsidan.

– Vi såg det då som en rekryterings- befrämjande åtgärd, att kunna vara en attraktiv arbetsplats även för de mest ambitiösa medarbetarna, säger Marju Dahmoun, överläkare och som biträdande klinikchef ansvarig för läkargruppen vid kliniken.

Hon är försiktig med att förklara den gynnsamma personalsituationen med att kliniken uppmuntrar forskning.

– Det är omöjligt att bevisa ett samband och på ett sätt kan det också kännas som ett omöjligt vägval. Vi får idag kritik när personal är forskningslediga och vi inte kan hitta någon ersättare. Men om folk istället slutat för att forska någon annanstans hade vi haft minst lika stora problem.

Tanken med policybeslutet var att forskningsledighet på betald arbetstid skulle ges även till annat än doktorandstudier, exempelvis mer omfattande kvalitetsarbete i projektform.

Men i praktiken har forskningen bli-

vit universitetsanknuten. Marju Dahmoun ser positiva effekter för kliniken:

– En klinik av vår storlek behöver spetskompetens. Det kan gälla hand- ledarfärdighet i kliniskt kvalitetsarbete, där vi har behov av disputerade som för- står sig på forskningsfrågor. I stor ut- sträckning är det också patientnära forskning som bedrivs och det har vi se- dan nytta av i den kliniska vardagen.

För närvarande är Marju Dahmoun tjänstledig för att slutföra sin egen forsk- ning, en avhandling om de hormonella effekterna på celledöd och celledelning i livmodern.

Hon har flyttat till ett arbetsrum på sjukhusets fou-enhet för att komma nära IT- och statistikstöd.

Hennes förhoppning är att Mitt- högskolans kommande status som uni- versitet – från 1 januari 2005 – ska stär- ka forskningen vid kvinnokliniken.

– Det är viktigt att fler än den medi- cinska professionen upptäcker forsk- ningsmöjligheter. Mitthögskolan för- stärker omvårdnad och kan som univer- sitet examinera egna forskarstudier, säger Marju Dahmoun.

– Jag räknar med att det stimulerar forskning bland barnmorskor och andra sjuksköterskor, vilket ger ett bättre forskningsklimat och indirekt gynnar lä- karkåren.

Marju Dahmoun, biträdande klinikchef, ser ett positivt forskningsklimat som en möjlighet att behålla de mest ambitiösa medarbetarna.

Forskning i Moçambique direkt från Sundsvall

Kenneth Challis arbetade som förloss- ningsläkare i Moçambique i början av 1990-talet och följde upp de erfaren- heterna med forskning.

– Jag hade inte stannat i Sundsvall om inte forskningsdelen funnits, säger Ken- neth Challis som disputerade förra året.

I sin forskning har Kenneth Challis följt närmare 1 000 kvinnor i Moçambique, vil- ket resulterat i ett färdigt program för att minska dödligheten. En mer aktiv bekämpning av infek- tionssjukdomar som syfilis och malaria är viktiga hörnstenar.

– När jag började forska var det trögarbetat. Det gick helt en- kelt inte att kommunicera med Moçambique på ett kostnadsef- fektivt sätt. Nu tackar jag IT-re- volutionen för att det fungerat.

Forskningsprojektet beskri- ver Kenneth Challis som fjärr- styrt. Huvuddelen av arbetet har han gjort i Sverige och resorna till Afrika har begränsats till i genomsnitt två per år.

– En stor del av forskningen har be- drivits på jourkomptid och ledig tid. Det är slitsamt och fungerar inte hur länge som helst, men jag är tacksam över att det ändå gått att kombinera med arbete.

– Arbetsklimatet har varit tillåtande. Nu känns det både lite vemodigt att jag förbrukat min rätt på kliniken att forska på deltid och skönt att få en paus. Jag är medicinskt ansvarig för BB-avdelning- en och känner att jag måste lägga kraft på det under den närmaste tiden.

Kenneth Challis är 55 år och har svårt att tänka sig att arbeta fram till pensioner utan att forska vidare. För att stå ut med det slitsamma kliniska arbetet behövs någon form av växelbruk, anser han.

En bra kontakt med handledaren samt en väl fungerande fou-enhet anser han vara nödvändigt för att få forskningen att fungera från ett sjukhus utanför de me- dicinska universiteten.

– Akademiskt är Sundsvall vischan – i alla fall inom medicin. Det gör att man är mer utlämnad till att ha en bra handle- dare och det är förstås en nackdel. I mitt fall har det dock fungerat bra.

Tanken är att en doktorsexamen ock- så ska ge lönemässigt utslag. Enligt ett fackligt policybeslut nationellt och lo- kalt ska det ge mellan 1 500 och 3 000 kronor mer i månaden för en överläkare.

– Kravet har mött varierande förstå- else från cheferna i Landstinget Väster- norrlands organisation. För egen del måste jag erkänna att det inte blivit av att ta upp det med klinikledningen ännu ...

Överläkare Kenneth Challis tackar IT-revolutionen.

FOTO: PETER HANBERG